

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**INGLIZ TILI O'QITISH VA BAHOLASHNING
XALQARO STANDARTLARI
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000 – Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110900 – Xorijiy til va adabiyoti (Ingliz tili)

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi ITO'BXS15609		O'quv yili 2026-2027	Semestr 5-6	ECTS - Kreditlar 5-4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili Ingliz tili		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ingliz tili o'qitish va baholashning xalqaro standartlari		120	150	270
2.	I. Fanning mazmuni. Xorijiy tilni o'qitish va baholashning xalqaro standartlari kursining maqsadi talabalarni chet tilini o'qitish va baholash, shuningdek hozirgi davrda ta'lim oluvchilarda chet tilini o'rganish muhimligi tushunchasi; chet tilini bilish darajasini aniqlab beradigan CEFR, IELTS, TOEFL, TESOL, TEFL, TKT va boshqa xalqaro baholash tizimi haqida ma'lumot berish, o'z ustida mustaqil ishlash ya'ni SELF STUDY approach va ijtimoiy moslashuv vositasi sifatida foydalanish ehtiyojini shakllantirish va rivojlantirishdan iborat. Ushbu kursda talabalar til o'rgatishda nimalarga ahamiyat berish, xalqaro baholash tizimlari, hamda o'quvchilarni baholash va uni amalga oshish jarayoni haqidagi bilimlarni egallaydilar. Fanning vazifasi umum e'tirof etilgan xalqaro meyorlarga ko'ra talabalarning o'rganilayotgan ingliz tilini C1 darajada egallashlari uchun zaruriy bilimlarni integrallashgan tarzda o'rgatish va muloqot malakalarini rivojlantirishdir. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 5-semestr 1-mavzu. Kirish. Til o'rganishda kognitiv omillar Ushbu "Ingliz tili o'qitish va baholashning xalqaro standartlari" fanida kirish qismini fan bilan tanishtiruv tashkil qiladi. Kognitiv omillar og'zaki idrok, anglash tezligi, va xotira, shuningdek nutqsiz idrok va boshqalar til qobiliyatining individual o'zgarishi haqida ma'lumot beriladi. 2-mavzu. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimlarining bosqichlarida chet tilini o'qitishning maqsadi va mazmunini belgilash O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimlarining bosqichlarida chet tilini o'qitishning maqsadi va mazmunini belgilash haqida ma'lumot. 3-mavzu. Maktablar, litseylar va kollejlarda uchun o'quv dasturlarini o'rganish, tahlil qilish va ular bilan ishlash. Ta'limni boshqarish sohasida har yili ko'plab o'zgarishlar kiritilmoqda. Har qanday tashkilot iloji boricha o'quv talabalariga javob berishga harakat qiladi. Bozordan chiqarib yuborilmasdan ushbu qoidalarni bajarish va muvaffaqiyat qozonish uchun odatdagi ishlar (va hamma bu byurokratik protseduralarni				

charchatishi mumkinligini biladi) avtomatlashtirilishi kerak.

4-mavzu. O'quv materiallari va resurslaridan foydalanish

Ta'lim sohasida fan va texnikaning so'nggi yutuqlari asosida ishlab chiqilgan audio, video, telekommunikatsiya, informatsion texnika va texnologiyalarning qo'llanilishi katta ahamiyat kasb etmoqda. Shuning uchun didaktik vositalarning didaktik imkoniyatlari bilan tanishib chiqish va mashg'ulotlarda qo'llashni o'rganish bo'lajak o'qituvchilar uchun ularning kelajak faoliyatida katta yordam beradi.

5-mavzu. Chet tilini o'rganish usullari va strategiyalari. (Mnemonika)/ Chet tilini o'qitish usullarining farqlari

Chet tilini o'rganish usullari va strategiyalari haqida ma'lumotlarni o'rgatish. Mnemonika haqida ma'lumotlarni o'rgatish. Chet tilini o'qitish usullarining farqlari aniqlash.

6-mavzu. Chet tilini o'rganishda yosh xususiyatlari

Ingliz tilini o'qitishda yoshga beriladigan ahamiyatlar va uning xususiyatlari

7-mavzu. Til o'rganishdagi xatolar / Maxsus yo'nalishlarda chet tilini o'rgatish

Til o'rganishdagi xatolar / Maxsus yo'nalishlarda chet tilini o'rgatish

8-mavzu. Sinfda ishlatiladigan til birliklari. Darsda ona tilidan foydalanishga munosabat

Sinfda ishlatiladigan til birliklari. Darsda ona tilidan foydalanishga munosabat

9-mavzu. So'zlarni o'rgatilishi. (fonologiya va uning ma'nosi)

Yangi lug'at boyligini oshirish uchun usullarni ko'rib chiqish, va uning fanologiya ma'nosini ko'rib chiqish

10-mavzu. Grammatikani o'rgatish va til ko'nikmalarini rivojlantirish. Qabul qilish va ishlab chiqish qobiliyatlari

Grammatikani o'rgatish va til ko'nikmalarini rivojlantirish. Qabul qilish va ishlab chiqish qobiliyatlari

11-mavzu. Xatolarni tuzatish va til ko'nikmalarini integratsiyalashuvini tahlil qilish

Xatolarni tuzatish va til ko'nikmalarini integratsiyalashuvini tahlil qilish

12-mavzu. Kuzatish va fikr bildirish

Talabalarga kuzatish va fikr bildirish usullarini o'rgatish

13-mavzu. Baholash turlari: CEFR va MULTILEVEL baholash tizimlari

Baholash turlari haqida ma'lumotlar. CEFR va MULTILEVEL baholash tizimlari

14-mavzu. IELTS va TKT ni baholash tizimlari

Xalqaro baholash tizimlari IELTS va TKT haqida ma'lumotlar

15-mavzu. TESOL va TEFLni baholash tizimi

Xalqaro baholash tizimlari TESOL va TEFL haqida ma'lumotlar

6-semestr

1-mavzu. Asliy baholashni loyihalash

Asliy baholash talabalarining real dunyodagi vazifalarni bajarishdagi ko'nikmalarini baholashga qaratiladi.

2-mavzu. O'qitish va o'rganish yondashuvlari

Asliy baholash o'qitish va o'rganish jarayonlarini integratsiya qilish yondashuviga asoslangan.

3-mavzu. Asliy baholash turlari

Asliy baholashning asosiy turlari - loyihalar, portfolio, kuzatuvlar, namoyish etishlar va boshqalar.

4-mavzu. Asliy baholash haqida onglilik

Talabalar, o'qituvchilar va ota-onalar asliy baholashning maqsad va afzalliklaridan xabardor bo'lishlari lozim.

5-mavzu. Asliy baholashni loyihalash

Asliy baholash topshiriqlari o'quv maqsadlari, talablar va o'lchov mezonlariga muvofiq loyihalanadi.

6-mavzu. Asliy baholashning texnik sifati

Asliy baholash topshiriqlari ishonchli, validli va adolatli bo'lishi kerak.

7-mavzu. Asliy baholashni loyihalashdagi muammolar

Asliy baholashni loyihalashda vaqt, resurs, texnik tayyorgarlik kabi masalalar hal qilinishi kerak.

8-mavzu. O'qitish konteksti

Asliy baholash o'quv jarayonining ajralmas qismi bo'lib, u o'qitish va o'rganishga mos kelishi lozim.

9-mavzu. Portfolio: o'zini-o'zi baholashning kaliti

Portfolio talabalarning o'z-o'zini baholashi, refleksiyasi va o'sishini namoyon etadi.

10-mavzu. O'qituvchi baholashi

O'qituvchilar asliy baholashda tizimli va ochiqqalb kuzatuv, baholash va tahlil qilishni amalga oshiradilar.

11-mavzu. Hamkorlikdagi baholash

Talabalar o'zaro hamkorlikda baholash jarayonlarida qatnashishlari mumkin.

12-mavzu. Portfoliodir boshqarish: o'qitish jarayonida portfolio baholashdan foydalanish

Portfolio baholash o'quv jarayonida samarali natijalarni ta'minlaydi.

13-mavzu. Mazmun sohalari baholashi: maktabdagi mazmun sohalari o'qitishida

Mazmun sohalari baholash o'qitilayotgan fan yo'nalishlaridagi asliy baholash yondashuvlarini qo'llash.

14-mavzu. Mazmun sohalarida asliy baholash

Har bir mazmun sohasida o'ziga xos asliy baholash usullari qo'llaniladi.

15-mavzu. O'qitishda mazmun sohalari baholashdan foydalanish

O'qitish jarayonida mazmun sohalari baholash natijalaridan samarali foydalanish.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

5-semestr**1. Kirish. Til o'rganishda kognitiv omillar**

2. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimlarining bosqichlarida chet tilini o'qitishning maqsadi va mazmunini belgilash
3. Maktablar, litseylar va kollejlarda uchun o'quv dasturlarini o'rganish, tahlil qilish va ular bilan ishlash.
4. O'quv materiallari va resurslaridan foydalanish.
5. Chet tilini o'rganish usullari va strategiyalari. (Mnemonika)/ Chet tilini o'qitish usullarining farqlari
6. Chet tilini o'rganishda yosh xususiyatlari
7. Til o'rganishdagi xatolar / maxsus yo'nalishlarda chet tilini o'rgatish
8. Sinfda ishlatiladigan til birliklari. Darsda ona tilidan foydalanishga munosabat
9. So'zlarni o'rgatishi. (fonologiya va uning ma'nosi)
10. Grammatikani o'rgatish va til ko'nikmalarini rivojlantirish. Qabul qilish va ishlab chiqish qobiliyatlari
11. Xatolarni tuzatish va til ko'nikmalarini integratsiyalashuvini tahlil qilish
12. Kuzatish va fikr bildirish
13. Baholash turlari: CEFR va MULTILEVEL baholash tizimlari
14. IELTS va TKT ni baholash tizimlari
15. TESOL va TEFLni baholash tizimi

6-semestr

1. Asliy baholashni loyihalash
2. O'qitish va o'rganish yondashuvlari
3. Asliy baholash turlari
4. Asliy baholash haqida onglik
5. Asliy baholashni loyihalash
6. Asliy baholashning texnik sifati
7. Asliy baholashni loyihalashdagi muammolar
8. O'qitish konteksti
9. Portfolio: o'zini-o'zi baholashning kaliti
10. O'qituvchi baholashi
11. Hamkorlikdagi baholash
12. Portfoliodir boshqarish: o'qitish jarayonida portfolio baholashdan foydalanish
13. Mazmun sohalari baholashi: maktabdagi mazmun sohalari o'qitishida
14. Mazmun sohalari asliy baholash
15. O'qitishda mazmun sohalari baholashdan foydalanish

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

	Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 1. Kirish. Til o'rganishda kognitiv omillar 2. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimlarining bosqichlarida chet tilini o'qitishning maqsadi va mazmunini belgilash 3. Maktablar, litseylar va kollejlarda uchun o'quv dasturlarini o'rganish, tahlil qilish va ular bilan ishlash. 4. O'quv materiallari va resurslaridan foydalanish. 5. Chet tilini o'rganish usullari va strategiyalari. (Mnemonika)/ Chet tilini o'qitish usullarining farqlari 6. Chet tilini o'rganishda yosh xususiyatlari 7. Til o'rganishdagi xatolar / maxsus yo'nalishlarda chet tilini o'rgatish 8. Sinfda ishlatiladigan til birliklari. Darsda ona tilidan foydalanishga munosabat 9. So'zlarni o'rgatishi. (fonologiya va uning ma'nosi) 10. Grammatikani o'rgatish va til ko'nikmalarini rivojlantirish. Qabul qilish va ishlab chiqish qobiliyatlari 11. Xatolarni tuzatish va til ko'nikmalarini integratsiyalashuvini tahlil qilish 12. Kuzatish va fikr bildirish 13. Baholash turlari: CEFR va MULTILEVEL baholash tizimlari 14. IELTS va TKT ni baholash tizimlari 15. TESOL va TEFLni baholash tizimi 16. Asliy baholash va an'anaviy baholash orasidagi farqlar 17. Asliy baholashning afzalliklari va cheklanganliklari 18. Asliy baholashni loyihalash uchun asosiy tamoyillar 19. O'qitish va baholash orasidagi aloqa 20. Asliy baholash topshiriqlarini yaratish uchun yondashuvlar 21. Asliy baholash uchun baho mezonlarini ishlab chiqish 22. Portfellar, loyihalar va namoyish etish sifatida asliy baholash 23. O'quvchilarning o'z-o'zini baholashini qo'llash 24. Hamkorlik asosida baholash: o'quvchilar, o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasida 25. Asliy baholashni o'quv rejasi va standartlar bilan bog'lash 26. Texnologiya va asliy baholash: imkoniyatlar va cheklavlar 27. Asliy baholashni takomillashtirishga yo'naltirilgan yondashuv 28. Asliy baholashdan foydalanish orqali ta'lim sifatini yaxshilash 29. Shart-sharoitlar va maqsadlar asosida asliy baholashni loyihalash 30. Asliy baholash va differensiallashtirilgan ta'lim 31. Asliy baholashni baholash va takomillashtirishga yo'naltirilgan yondashuv 32. Asliy baholashning qonuniy va etik jihatlari 33. Mazmun sohalari bo'yicha asliy baholash yondashuvlari 34. Asliy baholash yondashuvlarini joriy etish uchun o'qituvchilarni tayyorlash 35. Asliy baholash bo'yicha tadqiqotlar va yondashuvlar
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • - "Ingliz tili o'qitish va baholashning xalqaro standartlari" fanining tushunchasi

	tasavvurga ega bo'lishi; • O'qituvchi zamonaviy baholash nazariyalarini biladi va qo'llaydi. • Kasbiy faoliyatda xalqaro baholash dasturlari (talablari asosida ta'lim natijalarining sifatini baholay oladi. Ta'lim natijalarini baholash uchun turli usul va vositalardan foydalanadi) • Kelajakdagi kasbiy faoliyatda ingliz tili va adabiyoti fan sohalari bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarga ega bo'ladi; • Ingliz tili va adabiyotiga oid fanlar bo'yicha Xorijiy tillarni bilishning umumevropa xalqaro standarti darajalari (CEFR- Common European Framework of Reference for Languages)ga ko'ra C1 (nemis tilidan B2) darajasidagi bilimlari asosida ilmiy-tadqiqot ishlarida ishtirok eta oladi
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. Jalolov J.J., Makhkamova G.T., Ashurov Sh.S. English Language Teaching methodology -T.: 2015. 2.Omalley Michael J., Pierce Valdez Lorraine, «Authentic assessment for English language learners», Addison-Wesley Publishing; 2020 3. Common European Framework Of Reference For Languages:Learning, Teaching, Assessment Language Policy Programme Education Policy Division Education Department Council of Europe2001 XI. Qo'shimcha adabiyotlar 1. K.Jalilov. Exam Skills for Teachers and Learners of English-T.: 2016 2. Woodward, T. (2001). Planning Lessons and Courses. Cambridge, CUP 3. A.X.Saidov va boshqalar Konstitutsiyaviy huquq Darslik. T. «Complex Print» nashriyoti .-2019. 4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2016. – 56 b. 5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz.“O'zbekiston” NMIU, 2016. – 488 b

	Axborot manbalari 1. www.cspi.uz 2. dtm.uz/page/cefr 3. www.lpa.gov.uz/linguaskill 4. www.tesol.asia/
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “<u>29</u>” <u>08</u> <u>No 1</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma’sul: M.A. Yusupova Chirchiq davlat pedagogika universiteti Lingvistika va ingliz tilini o’qitish metodikasi kafedrası mudiri, p.f.f.d, PhD, dotsent N.K.Jumayeva Chirchiq davlat pedagogika universiteti Lingvistika va ingliz tilini o’qitish metodikasi kafedrası o’qituvchisi
9.	Taqrizchilar: N.A.Sadullayeva - O‘zMU, Chog’ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik kafedrası mudiri, f.f.d., professor D.K. Ruzmetova - ChDPU, Ingliz tili nazariyasi va amaliyoti kafedrası o’qituvchisi, p.f.f.d.